

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 171. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649680777696/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

- Jægerbruden, hvor Kasper støber syv troldkugler ved Samiels hjælp – *Jesu-*
u: her i betydning ortodoks, selvretfærdig person. Egl.: medlem af den katolske jesuiterorden, stiftet af Ignacius Loyola (1491-1556).
- 105 *med Puk og Puk:* med rub og stub. – *Badehaus:* kurbadested. – *Kotzebue's*
»Hussitterne«: *Die Hussiten vor Naumburg im Jahre 1432* af August Kotzebue (1761-1819).
- 106 *Kuhstall:* Kostald. – *Trediveaarskrigen:* se note t. s. 62. – *das Wochenbett:*
barselsengen. – *»Schneiderloch«:* skrædderhullet. – *»Pfaffenloch«:* præstehullet. – *Religiøns-Førfølgelsen:* der tænkes på Tredivaarskrigen, der havde karakter af religionskrig.
- 107 *»Es ist geschehn . . .«:* det er sket! det er sket! / jeg har set den guddommelige Kostald! (göttliche fejl for göttlichen) – *»Ich habe gelesen . . .«:* jeg har læst det! jeg har læst det! / der har været en okse (en damrian) i kostalden! (in fejl for im)
- 108 *var lykkelig:* havde heldet med sig. – *Pariser-Skridt:* pariser fod, jvf. note t. s. 51.
- 109 *Idyl eller Epos:* genrebetegnelser, men også gået over til at blive indholdsbestemmelser. Betegnelsen »Epos« betyder da her: noget storslået, helteagtigt.
- 110 *»Thor:* port. – *»overseeige:* uendelige. – *»fersk«:* rå, uvidende.
- 111 *»die heiligen Hallen«:* de hellige haller. – *»Irisbue«:* regnbue. – *Himniskretschen:* Herrenskretschen.
- 112 *Ave Marie:* den katolske bøn: Hül dig Maria – *den hellige Nepomuk:* Johannes Nepomuk, Böhmens skytshelgen (o. 1330-93), kanoniseret 1729. – *»den Stemme i Portien«:* se note t. s. 38. – *nærmere Hjemmet:* HCA har hørt musikken i Danmark, hvor operaen blev opført første gang i sæsonen 1829-30. – *Ludvig d. XVI:* fransk konge (1754-93). – *Alonceparyk:* (Alonce fejl for Allonge) lang bølgende paryk. – *Friedrich II:* Fr. den Store, konge af Preussen. Der tænkes på hans krigstog mod Sachsen i den preussiske syvårskrig 1756-63.
- 113 *lykkelig:* med heldigt udfald. – *Sokat:* sukat.
- 114 *ved et Besøg indenfor disse Mure:* det følgende er ren fantasi. HCA så kun Sonnenstein udefra, jvf. hans dagbog for 8.6.1831. – *Cherub:* mægtig engel, blandt dem, der antages at stå Guds trone nærmest. – *Chimare:* fabeluhyre i den græske sagnverden. – *Medusa:* en af de tre gorgoner, skrækindjagende kvindelige væsener, hvis blik forstenede dem, det ramte. – *forstyret:* ødelagt, fordrejet. – *Tasso's Leonore:* prinsesse Leonore d'Este, elskedes af den italienske digter Torquato Tasso (1544-1595). Denne kærlighedshistorie er det centrale i Goethes skuespil *Torquato Tasso* (1790). – *Heine har ogsaa besunget mig:* Heine har ikke skrevet noget digt om Leonore. Meningen er, at den vanvittige kvinde ser sig selv som den for digteren uopnåelige kærlighed (som Leonore var det for Tasso), jvf. også det følgende. Adskillige digte i Hemes *Buch der Lieder* (1827) handler om en umulig eller uopnåelig kærlighed.